

อิทธิพลของทักษะอาชีพ และการวางแผนอาชีพ
ต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย *

Influence of Professional Skills and Career Planning Towards
Career Satisfaction After Graduation of a Private University
Students in Thailand

พิเชษฐ์ มุสิกะโปดก¹ และ ภมรย์ สกุลเลิศวัฒนา²

Pichet Musikapodok¹ and Pamorn Sakullertwattana²

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย¹

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล²

Mahamakut Buddhist University¹

Faculty of Business Administration, Vongchavalitkul University²

Corresponding Author, E-mail: pichmus2456@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาอิทธิพลของทักษะอาชีพ และการวางแผนอาชีพ ต่อความพึงพอใจในอาชีพ หลังสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของทักษะอาชีพ และการวางแผนอาชีพ ต่อความคาดหวังในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากตัวอย่างจากนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย จำนวน 170 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

* ได้รับความเห็นชอบ: 29 สิงหาคม 2567; แก้ไขบทความ: 9 ตุลาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 11 ตุลาคม 2567

Received: August 29, 2024; Revised: October 9, 2024; Accepted: October 11, 2024

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของทักษะอาชีพและการวางแผนอาชีพที่มีต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21 – 22 ปี มีระยะเวลาการทำงานมาแล้ว 7 – 9 เดือน มีเงินเดือนปัจจุบันระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ โอกาสก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.44$) ลักษณะทางสังคม ($\bar{X} = 3.44$) ค่านิยมส่วนตัว ($\bar{X} = 3.41$) รายได้ ($\bar{X} = 3.41$) ความมั่นคงปลอดภัย ($\bar{X} = 3.40$) และลักษณะงานที่ทำ ($\bar{X} = 3.37$) ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านทักษะอาชีพและการวางแผนอาชีพ มีอิทธิพลทางบวกและสามารถร่วมกันอธิบายการเปลี่ยนแปลงความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ได้ร้อยละ 78.3 (Adjust $R^2 = 0.783$) โดยทักษะอาชีพมีอิทธิพลทางบวกและสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาได้ร้อยละ 54.9 ในขณะที่การวางแผนอาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจและสามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาได้ร้อยละ 35.9

คำสำคัญ: ทักษะอาชีพ; การวางแผนอาชีพ; ความพึงพอใจในอาชีพ

Abstract

This study examines the influence of career skills and career planning on post-graduation career satisfaction among students at a private university in Thailand. The research objectives were twofold: 1) to assess post-graduation career satisfaction among students, and 2) to investigate the impact of career skills and career planning on students' career expectations after graduation. The study employed a quantitative research methodology, utilizing a questionnaire to collect data from a sample of 170 students at a private university in Thailand. Participants were selected through simple random sampling. Data analysis involved descriptive

statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation. Additionally, multiple regression analysis was conducted to determine the influence of career skills and career planning on post-graduation career satisfaction.

The results showed that the sample predominantly consisted of female students aged 21-22 years, with 7-9 months of work experience and current monthly salaries ranging from 15,001 to 20,000 baht. Career satisfaction factors were ranked as follows: career advancement opportunities ($\bar{x}$ = 3.44), social aspects ($\bar{x}$ = 3.44), personal values ($\bar{x}$ = 3.41), income ($\bar{x}$ = 3.41), job security ($\bar{x}$ = 3.40), and job characteristics ($\bar{x}$ = 3.37). Hypothesis testing revealed that career skills and career planning positively influenced post-graduation career satisfaction, collectively explaining 78.3% of its variance (Adjusted R^2 = 0.783). Career skills demonstrated a stronger positive impact, accounting for 54.9% of the variance in career satisfaction, while career planning explained 35.9% of the variance. These findings highlight the significant role of career skills and planning in shaping graduates' career satisfaction, providing valuable insights for higher education institutions to enhance career development programs and improve students' post-graduation outcomes.

Keywords: career skills; career planning; career satisfaction

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดอาชีพใหม่ขึ้นมากมายเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น ซึ่งแต่ละอาชีพอาจมีความเหมาะสมกับแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป ตามความชอบ บุคลิกภาพ ความสามารถ ความถนัด ค่านิยม ดังนั้นการที่บุคคลเลือกประกอบอาชีพจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ รวมถึงปัจจัยด้านการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่บุคคลนั้นเลือกสาขาวิชาหรือหลักสูตรที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งการเรียนในตลอดระยะเวลา 3 – 4 ปีนี้ย่อมทำให้เกิดความคาดหวังในการ

ประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา (เอกรินทร์ ศุภรณ์พานิช, 2557) แต่กลับพบว่านักศึกษาชั้นปีสุดท้ายและผู้สำเร็จการศึกษาใหม่จำนวนมากยังคงประสบปัญหาในการวางแผนอาชีพ และการตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองในอนาคต (Pascariati & Ali, 2022) ซึ่งการได้งานทำของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษานั้นเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการวัดความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาต่างๆ ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมเพื่อให้นักศึกษาสามารถหางานทำได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา

การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพให้แก่ศึกษานั้นมีหลากหลายแนวทางการพัฒนาทักษะอาชีพเป็นหนึ่งในแนวทางที่สถาบันการศึกษาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่ศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา ตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับการดำรงชีวิตและสามารถเลี้ยงชีพของตนเอง ด้วยการส่งเสริมทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ พร้อมทั้งมุ่งเน้นการให้องค์ความรู้ การฝึกทักษะ สร้างความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน (เสาวลักษณ์ ขาวเขียว, กษมา ศรีสุวรรณ, และ บุญเลิศ วีระพรกานต์, 2565) ซึ่งช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะที่พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน และสามารถหางานได้ตามที่คาดหวังท่ามกลางสภาวะการแข่งขันสูงในปัจจุบัน ด้วยจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่กลับพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่างงานมีจำนวนกว่า 120,000 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 49.3 จากจำนวนผู้ว่างงานทั้งหมด (ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต, 2566) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรียังเลือกประกอบอาชีพที่ใช้ทักษะต่ำกว่าที่ได้เรียนมาจากมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควรจะได้รับ เพื่อให้ตนเองได้มีงานทำและมีรายได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสูญเสียเปล่าของการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย (พลวุฒิ สงสกุล, 2565) เหตุผลส่วนหนึ่งมาจากการขาดการเตรียมพร้อมในการเข้าสู่อาชีพที่เพียงพอก่อนสำเร็จการศึกษา และขาดการวางแผนอาชีพ ที่ช่วยให้เห็นถึงเส้นทางอาชีพ ความก้าวหน้าในงานที่จะเลือกทำหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้นนอกจากการได้รับการส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพแล้ว ผู้สำเร็จการศึกษาควรได้รับการเพิ่มเติมความรู้ในการวางแผนอาชีพ ซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถประเมินตนเองและประเมินโอกาสทางอาชีพ และวางแผนในการเข้าสู่อาชีพนั้นอย่างมีเป้าหมาย ซึ่งกระบวนการวางแผนและเลือกอาชีพที่ถูกต้อง มีส่วนช่วยกำหนดเส้นทางอาชีพในอนาคตและส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของบุคคลได้ (Nordin & Seng, 2021) ด้วยเหตุนี้การพัฒนาอาชีพและการวางแผนอาชีพจึงมี

ความสำคัญในยุคปัจจุบัน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ซึ่งกรณีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อนักศึกษาเช่นกัน ในขณะที่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นักศึกษาก็ควรปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการปรับตัวนั้นต้องการความมุ่งมั่น แรงจูงใจ และการวางแผนเกี่ยวกับตนเอง สถาบันการศึกษาจึงควรกำหนดเป้าหมายระยะสั้น และระยะยาวในการพัฒนาอาชีพ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งนักศึกษา ผู้สอน และสถาบันการศึกษา (Serbes & Albay, 2017)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงควรทำการส่งเสริมทักษะอาชีพ และการส่งเสริม การวางแผนอาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาให้สามารถหางานทำได้ ตามความคาดหวัง เนื่องจากการศึกษาในมหาวิทยาลัยตลอดหลายปีย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดความ คาดหวังในการได้งานทำที่ตรงตามทักษะที่ได้เรียนมา ซึ่งความคาดหวังและความพึงพอใจ เกี่ยวกับการทำงานหรือการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา เป็นข้อมูลสำคัญที่ช่วยให้ สถาบันการศึกษาทราบถึงความพึงพอใจของผู้เรียนต่องานหรืออาชีพหลังสำเร็จการศึกษา แต่การทราบว่าการส่งเสริมทักษะอาชีพ และการวางแผนอาชีพมีส่งผลต่อความพึงพอใจในอาชีพ ของนักศึกษาอย่างไรจะช่วยให้สถาบันการศึกษาให้การส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพและการ วางแผนชีพให้แก่นักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาอิทธิพลของทักษะ อาชีพ และการวางแผนอาชีพ ต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย โดยมุ่งหวังว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถ นำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของทักษะอาชีพ และการวางแผนอาชีพ ต่อความคาดหวังในอาชีพ หลังสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาอิทธิพลของการอบรมทักษะอาชีพ และการวางแผนอาชีพ ต่อความพึงพอใจ ในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่กำหนดในการวิจัย คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในปีการศึกษา 2565 ที่ได้งานมาแล้ว จำนวน 276 คน (ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต, 2566) จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ Krejcie & Morgan (1970) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 161 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 170 คน และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการสร้างเลขสุ่มจำนวน 170 เลข ด้วยคำสั่ง =RANDBETWEEN (1,276) จากนั้นจึงทำการเลือกรายชื่อตามตัวเลขสุ่มที่ได้ จากตารางรายชื่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในปีการศึกษา 2565 ที่ได้งานมาแล้ว จำนวน 276 คน ที่เรียงลำดับจาก 1 – 276 จนครบ 170 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) รวมจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะอาชีพ จำนวน 25 ข้อ

ส่วนที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา จำนวน 7 ข้อ

แบบสอบถามส่วนที่ 2 - 4 ใช้ข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด (Likert, 1967) ทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง โดย

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน มีค่าสูงกว่า 0.60 ทุกข้อ (Sireci & Faulkner-Bond, 2014) และทำการทดสอบความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 30 ราย ข้อคำถามในส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะอาชีพ ได้ค่าเท่ากับ 0.964 และในข้อคำถามส่วนที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพ มีค่าเท่ากับ 0.942 และส่วนที่ 4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ได้ค่าเท่ากับ 0.953 ซึ่งทั้ง 3 ส่วนมีค่ามากกว่า 0.70 อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Pallant, 2020)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้ครบถ้วนตามจำนวนที่กำหนด และได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

3.1 สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในส่วนของการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 สถิติเชิงอนุมาน ใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Regression) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของทักษะอาชีพ และการวางแผนอาชีพ ที่มีต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในการทดสอบสมมติฐาน

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาอิทธิพลของทักษะอาชีพ และการวางแผนอาชีพ ที่มีต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย ในด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 35.3) อายุระหว่าง 21 – 22 ปี (ร้อยละ 37.6) มีระยะเวลาการทำงานมาแล้ว 7 – 9 เดือน (ร้อยละ 44.1) มีเงินเดือนปัจจุบันระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท (ร้อยละ 37.1)

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทักษะอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ปัจจัยด้านทักษะอาชีพ

ปัจจัยด้านทักษะอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การปรับตัวตามบทบาทหน้าที่	3.44	0.76	ปานกลาง
การสร้างสรรค์เชิงบวกในการทำงาน	3.51	0.84	มาก
การมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และสามารถขยายผล	3.49	0.91	ปานกลาง
การเป็นผู้นำเชิงทักษะสูงมุ่งสู่ความเป็นเลิศ	3.51	0.82	มาก
การเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.50	0.74	ปานกลาง
การวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่มุ่งความสำเร็จของงาน	3.52	0.62	มาก
การแก้ไขปัญหาระหว่างบุคคล	3.56	0.98	มาก
รวม	3.51	0.81	มาก

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทักษะอาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.51 โดยเรียงลำดับปัจจัยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การแก้ปัญหาระหว่างบุคคล การวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่มุ่งความสำเร็จของงาน การเป็นผู้นำเชิงทักษะสูงมุ่งสู่ความเป็นเลิศ และการสร้างสรรค์เชิงบวกในการทำงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ถัดมาคือด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และสามารถขยายผล และการปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการวางแผนอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ปัจจัยด้านการวางแผนอาชีพ

ปัจจัยด้านการวางแผนอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การประเมินตนเอง	3.46	0.92	ปานกลาง
การสำรวจอาชีพและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง	3.55	0.75	มาก
การปรึกษาผู้มีความรู้ หรือ ผู้มีประสบการณ์ด้านอาชีพ	3.46	0.81	ปานกลาง
การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	3.49	0.66	ปานกลาง
การวางแผนในการหางาน	3.49	0.84	ปานกลาง
รวม	3.49	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการวางแผนอาชีพในภาพรวมในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.49 โดยเรียงลำดับปัจจัยย่อยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การสำรวจอาชีพและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และการวางแผนในการหางานมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ถัดมาคือการปรึกษาผู้มีความรู้ หรือ ผู้มีประสบการณ์ด้านอาชีพ และการประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ปัจจัยด้านความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

ปัจจัยด้านความพึงพอใจในอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ความมั่นคงปลอดภัย	3.40	0.54	ปานกลาง
ค่านิยมส่วนตัว	3.41	0.61	ปานกลาง
รายได้	3.41	0.75	ปานกลาง
โอกาสก้าวหน้า	3.44	0.58	ปานกลาง
ลักษณะงานที่ทำ	3.37	0.84	ปานกลาง
ลักษณะทางสังคม	3.44	0.65	ปานกลาง
รวม	3.41	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.41 โดยสามารถเรียงลำดับปัจจัยย่อยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ โอกาสก้าวหน้า และลักษณะทางสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ถัดมาคือค่านิยมส่วนตัว และรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน สองลำดับสุดท้ายคือ ความมั่นคงปลอดภัย และลักษณะงานที่ทำ ตามลำดับ

4. ปัจจัยด้านทักษะอาชีพและการวางแผนอาชีพที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

การทดสอบสมมติฐานของการศึกษาอิทธิพลของทักษะอาชีพและการวางแผนอาชีพต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ผลการทดสอบความแปรปรวนหลายตัวแปร (Variance Inflation Factor: VIF) พบว่า ทุกตัวแปรมีค่า VIF ไม่เกิน 10 และการทดสอบความเป็นอิสระกันด้วยค่าสถิติ Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.407 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 แต่น้อยกว่า 3 จึงยังไม่มีปัญหา Autocorrelation ที่ชัดเจน (Field, 2009) ดังนั้นจึงไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสูงเกินไป (Multicollinearity) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยทักษะอาชีพและการวางแผนอาชีพที่มีต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

ปัจจัยทักษะอาชีพและ การวางแผนอาชีพ	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
Constant	0.126	0.137		0.918	0.360
ทักษะอาชีพ	0.567	0.084	0.549	6.734	0.000
การวางแผนอาชีพ	0.327	0.084	0.359	4.405	0.000

*Sig.< 0.05, F-test = 306.242, R² = 0.786, Adjust R² = 0.783

จากผลการทดสอบสมมติฐานผลดังตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยด้านทักษะอาชีพและการวางแผนอาชีพ มีอิทธิพลทางบวกและสามารถร่วมกันอธิบายการเปลี่ยนแปลงความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทยได้ร้อยละ 78.3 (Adjust R² = 0.783)

เมื่อพิจารณาสมมติฐานรายข้อ พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ทักษะอาชีพ มีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย พบว่า ค่า Sig = 0.000 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1 โดยทักษะอาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาได้ร้อยละ 54.9 (Beta = 0.549) ในขณะที่ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 การวางแผนอาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า ค่า Sig = 0.000 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 โดยการวางแผนอาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน โดยสามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาได้ร้อยละ 35.9 (Beta = 0.359) โดยสามารถเขียนเป็นสมการ ได้ดังนี้

ความพึงใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน

$$= 0.126 + 0.567(\text{ทักษะอาชีพ}) + 0.327(\text{การวางแผนอาชีพ})$$

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาอิทธิพลของทักษะอาชีพและการวางแผนอาชีพ ต่อความพึงพอใจในอาชีพ หลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย สามารถนำผลการวิจัยมาทำการอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย สามารถเรียงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากมากไปน้อย โดยโอกาสก้าวหน้า และลักษณะทางสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ถัดมาคือค่านิยมส่วนตัว และรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน สองลำดับสุดท้ายคือ ความมั่นคงปลอดภัย และลักษณะงานที่ทำตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าภายหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วบัณฑิตที่ได้ออกมาทำงานมีความพึงพอใจต่ออาชีพในด้านความก้าวหน้า และลักษณะทางสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับ สภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อ้อมใจ พลกายา และ อัจฉราพรรณ วงษ์น้อย (2561) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ มีความพึงพอใจในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน/ผู้บังคับบัญชามากที่สุด และสอดคล้องกับ Trivellas, Kakkos, Blanas, & Santouridis, (2015) ที่ระบุว่า เงินเดือน ความสำเร็จ สภาพการ บรรยากาศภายในองค์กร ความมั่นคงในงาน เป็นปัจจัยที่สะท้อนถึงความพึงพอใจในการทำงานของพนักงาน และยังสอดคล้องกับ Pascariati and Ali (2022) ที่ระบุว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น ความสะดวกสบายในที่ทำงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น วัฒนธรรม ชนชั้นทางสังคม กลุ่มอ้างอิง และครอบครัว ส่งผลต่อการวางแผนในอาชีพของนักศึกษา ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา มากกว่ารายได้หรือสวัสดิการ

2. ผลการทดสอบสมมติฐานที่ระบุว่าทักษะอาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย จากผลการทดสอบนั้นยอมรับสมมติฐานกล่าวคือ ทักษะอาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ÜZÜM, B., UÇKUN, G., & UÇKUN, S. (n.d.) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพและความพึงพอใจในอาชีพ ซึ่งระบุว่าระดับทักษะวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในอาชีพ และสอดคล้องกับ อ้อมใจ พลกายา และ อัจฉราพรรณ วงษ์น้อย (2561) ที่ระบุว่าความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์ทางบวก

กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงของทักษะในด้านอาชีพและการเรียนรู้ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ นั้นจะมีความพึงพอใจในงาน และ ยังสอดคล้องกับ Trivellas, Kakkos, Blanas, & Santouridis, (2015) ที่ระบุว่าพนักงานที่มีความสามารถในระดับสูงจะได้รับการประเมินสภาพการทำงานในระดับสูง นำมาซึ่งการได้รับการ ตอบแทนในด้านต่าง ๆ ที่นำไปสู่ความพึงพอใจในการทำงานที่สูงตามไปด้วย ในขณะที่พนักงานที่มี ทักษะต่ำหรือไม่ได้รับการอบรมที่เหมาะสมจะมีระดับผลการทำงานต่ำ ซึ่งจะนำไปสู่การได้รับการ ตอบแทนในด้านต่าง ๆ ที่ต่ำกว่านำไปสู่ความพึงพอใจในงานที่ต่ำกว่า ดังนั้นจึงสามารถสรุป ได้ว่าการที่นักศึกษามีทักษะอาชีพที่ดี จะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ได้ เนื่องจากการมีทักษะอาชีพที่ครบถ้วนนั้นช่วยให้นักศึกษาสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำมาซึ่งการได้รับค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในการทำงาน ส่งผลต่อ การประสบความสำเร็จในการทำงาน

3. การทดสอบสมมติฐานการวางแผนอาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจใน อาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย ผลการ ทดสอบนั้นยอมรับสมมติฐาน พบว่า การวางแผนอาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจใน อาชีพหลังสำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ Munir, Omar, Aburumman, Nik Mat, & Almhairat (2020) ที่ระบุว่า การวางแผนอาชีพที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อความ พึงพอใจในอาชีพ เนื่องจากการวางแผนมีส่วนช่วยในการระบุความต้องการด้านการทำงาน เป้าหมาย และแผนการพัฒนาตนเอง และยังสอดคล้องกับ Aburumman, Salleh, Omar, & Abadi (2020) ที่สรุปว่าการวางแผนอาชีพ ซึ่งอาจรวมถึงการประเมินประสิทธิภาพการทำงาน และการพัฒนาเกี่ยวกับการทำงานมีผลทางบวกต่อความพึงพอใจในอาชีพ กล่าวคือการวางแผน อาชีพที่ดีช่วยให้สามารถมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพที่เป็นไปได้ และสามารถกำหนดทิศทาง ของตนเองได้ และยังสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ชรินรัตน์ เทาเทียม (2562) ที่กล่าวว่า การ เลือกอาชีพควรประเมินตนเองในด้านความรู้ ความสามารถ บุคลิก ทักษะที่มีต่ออาชีพนั้น ๆ และควรหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ ซึ่งทั้งการประเมินตนเองและการหาข้อมูลเป็นส่วนหนึ่ง ของการวางแผนอาชีพ ในขณะที่การศึกษาของ Adekola (2011) ระบุว่า การวางแผนอาชีพนั้นมี อิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจในงาน โดยที่การวางแผนอาชีพช่วยให้บุคคลบรรลุการพัฒนา อาชีพก่อนนำไปสู่การเกิดความพึงพอใจในงาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการที่นักศึกษาสามารถวางแผน อาชีพของตนเองได้ก่อนสำเร็จการศึกษา จะช่วยให้นักศึกษาสามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับ

ตนเองได้ และสามารถวางแผนเส้นทางอาชีพที่เลือก นำไปสู่การพัฒนาตนเองและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การได้รับผลตอบแทนที่ดี นำมาซึ่งความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

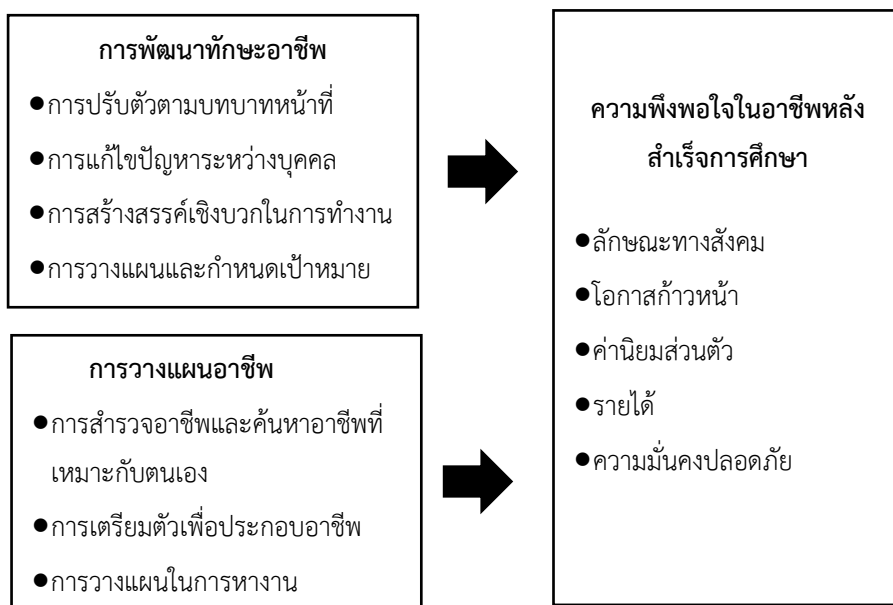
6. องค์ความรู้จากการวิจัย

จากผลการศึกษาผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยที่ผู้สำเร็จการศึกษาพิจารณาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา โดยให้ความสำคัญสูงสุดกับโอกาสในการก้าวหน้าของอาชีพ และลักษณะทางสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในการทำงานและเพื่อนร่วมงาน ซึ่งหน่วยงานสามารถนำองค์ความรู้มาใช้ในการจูงใจ หรือสร้างแรงจูงใจ เพื่อดึงดูดบัณฑิตที่จบใหม่เข้าสู่องค์กร โดยการออกแบบเส้นทางอาชีพที่แสดงให้เห็นถึงโอกาสในการก้าวหน้าที่ชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่งที่บัณฑิตจบใหม่ให้ความสำคัญ

2. การพัฒนาทักษะอาชีพที่ครบถ้วนให้แก่ศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษามีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา โดยมีส่วนช่วยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับการทำงานได้ โดยสถาบันการศึกษาสามารถใช้กระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีทักษะอาชีพ ในด้านการปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ การแก้ไขปัญหา ระหว่างระหว่างบุคคล การสร้างสรรค์เชิงบวกในการทำงาน เป็นต้น

3. การที่นักศึกษาสามารถวางแผนอาชีพของตนเองได้ก่อนสำเร็จการศึกษา มีส่วนช่วยในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และสามารถวางแผนเส้นทางอาชีพของตนเอง ซึ่งช่วยให้เกิดความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา โดยสถาบันการศึกษาสามารถจัดให้มีอาจารย์หรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถสำรวจอาชีพและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ การวางแผนในการหางาน และการประเมินตนเอง ก่อนสำเร็จการศึกษา

ภาพที่ 1. กรอบองค์ความรู้เชิงวิชาการจากการศึกษาอิทธิพลของทักษะอาชีพ และการวางแผนอาชีพ ต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติการ

1.1 จากผลการศึกษาทักษะอาชีพนั้นส่งผลต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ดังนั้น สถาบันการศึกษาจึงควรส่งเสริมให้เกิดทักษะอาชีพก่อนที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา โดยใช้การฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติ หรือใช้รูปแบบการฝึกประสบการณ์ เพื่อให้นักศึกษามีทักษะอาชีพที่นอกเหนือจากทักษะ ความรู้ความสามารถตามสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งมีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะทักษะด้านการปรับตัวตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

1.2 ผลการศึกษาแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการวางแผนอาชีพที่ดีนั้นช่วยให้นักศึกษาสามารถวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา และช่วยให้เกิดความพึงพอใจในอาชีพที่เลือกได้ ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงควรให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนอาชีพ

แก่นักศึกษา เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการในการวางแผนอาชีพ โดยเฉพาะการประเมินตนเอง และการวางแผนในการหางาน โดยในกระบวนการนั้นอาจจัดให้มี อาจารย์หรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการช่วยเหลือนักศึกษาในการประเมินตนเอง รวมถึง กระบวนการอื่นในการวางแผนอาชีพ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถวางแผนอาชีพได้ก่อนสำเร็จ การศึกษาจากสถาบัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

2.1 สามารถนำปัจจัยด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถในสาขาวิชา มาเป็นตัวแปรในการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ครอบคลุมในมิติของทักษะตามสาขาวิชา ซึ่งจะช่วยให้สามารถเสนอแนวทางในการส่งเสริมทักษะมีความครอบคลุมยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา หรือคณะวิชา ซึ่งการศึกษาเชิงเปรียบเทียบจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดียิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่นเพิ่มเติมที่อาจมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอชน เพื่อให้ได้มุมมองที่ครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ชรินรัตน์ เพ่าเทียม. (2562). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. ใน การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษา ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2 (น. 1576-1587). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พลวุฒิ สงสกุล. (2565). วิฤตต์เด็กจบปริญญาตรีหางานทำไมได้มากที่สุด. สืบค้นจาก

<https://thestandard.co/bachelor-degree-job-finding-crisis/>

ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต. (2566). แผนภูมิแสดงร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสถานภาพการทำงาน ปีการศึกษา 2565. สืบค้นจาก

<https://employ.mhesi.go.th/index.php/MDh8fG1haW4vZGV0YWlsc3ViMS8yNTY1>

- เสาวลักษณ์ ขาวเขียว, กษมา ศรีสุวรรณ, และ บุญเลิศ วีระพรกานต์. (2565). แนวทางการส่งเสริมทักษะอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสิชล 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(1), 57-74.
- อ้อมใจ พลกายา, และ อัจฉราพรรณ วงษ์น้อย. (2561). ความพึงพอใจในงานและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช. *วารสารศาสตร์ การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*, 2(2), 69-77.
- เอกรินทร์ ศุภรณ์พานิช. (2557). *การศึกษาความต้องการทางอาชีพของผู้จบการศึกษาดนตรีในระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- Aburumman, O. J., Salleh, M., Omar, K., & Abadi, M. (2020). The impact of human resource management practices and career satisfaction on employee's turnover intention. *Management Science Letters*, 10(3), 641-652.
- Adekola, B. (2011). Career planning and career management as correlates for career development and job satisfaction. A case study of Nigerian Bank Employees. *Australian Journal of Business and Management Research*, 1(2), 100-112.
- Field, A. (2009). *Discovering Statistics Using SPSS* (3rd ed.). London: SAGE.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3) 607-610.
- Likert, R. (2017). *The method of constructing an attitude scale*. London: Routledge.
- Munir, A., Omar, K., Aburumman, O. J., Nik Mat, N. H., & Almhairat, M. A. (2020). The impact of career planning and career satisfaction on employee's turnover intention. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 8(1), 218.
- Nordin, M. H. A., & Seng, H. C. (2021). Exploring children's career planning through career guidance activities: A case study. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 10(2), 754-765.

- Pallant, J. (2020). *SPSS survival manual: A step by step guide to data analysis using IBM SPSS*. London: Routledge.
- Pascariati, P. S., & Ali, H. (2022). Literature Review Factors Affecting Decision Making and Career Planning: Environment, Experience and Skill. *Dinasti International Journal of Digital Business Management*, 3(2), 219-231.
- Serbes, M., & Albay, M. (2017). Importance of career planning and development in education. *International Journal of Social Sciences & Educational Studies*, 4(2), 149-154.
- Sireci, S., & Faulkner-Bond, M. (2014). Validity evidence based on test content. *Psicothema*, 26(1), 100-107.
- Trivellas, P., Kakkos, N., Blanas, N., & Santouridis, I. (2015). The impact of career satisfaction on job performance in accounting firms. The mediating effect of general competencies. *Procedia Economics and Finance*, 33(2015), 468-476.
- ÜZÜM, B., UÇKUN, G., & UÇKUN, S. (n.d.) *Researching the Relationship between Professional Skill and Career Satisfaction*. In Dogu Bati Konferansi III. International conference; The west of the east, The east of the west (pp. 120-126). Ohrid: Yong Scholars Union.